

uvedené položky vyvolá nepříznivé účinky na jejich poplatnické povinnosti. V tom, že poukazovali na důvody zdravotní a bezpečnostní, bylo lze naopak spatřovati jejich úmysl hájiti pouze zájmy veřejné, k čemuž arci legitimováni nebyli. Nějakou obranu vlastních zájmů poplatnických však vzhledem k tomu, že se domáhali z v ý š e n í rozpočtových výloh, beze zvláštního odůvodnění, kterého však v odvolání nebylo, nebylo lze poznati.

Č. 12.949.

Pojišťovací právo: Nárok osob, na něž dopadá ustanovení § 1 zákona č. 117/1926 Sb., na dobrovolné pojištění pokračováním v členství pojišťovny vzniká zánikem služebního poměru, založivšího povinné pojištění.

(Nález z 18. června 1937 č. 11.310/37.)

V ě c: Gremiální nem. pojišťovna v Brně (adv. Dr. Miroslav Krůta z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Brně z 28. června 1934 o dobrovolném pokračování v pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem z 28. května 1932 prohlásila stěžující si gremiální nem. pojišťovna v Brně, že nebere na vědomí přihlášku Anny S. k dobrovolnému pojištění, v podstatě z důvodu, že přihláška ta je opožděná.

Ke stížnosti Anny S. zrušila městská rada v Brně rozhodnutím z 23. března 1934 uvedený výměr pojišťovny a vyslovila, že pojišťovna je povinna přijmouti od Anny S. pojistné za dobrovolné pojištění za dobu od jejího vystoupení ze zaměstnání. Odvolání, jež z tohoto rozhodnutí podala stěžující si pojišťovna, žal. úřad nař. rozhodnutím zamítl, potvrdil výrok městské rady, pokud jím zrušen byl v odpor vzatý výměr gremiální nem. pojišťovny, v ostatním však výrok městské rady pozměnil v ten rozum, že Anna S. jest oprávněna podržeti si členství gremiální nem. pojišťovny placením příspěvků ve stanovách zvláště stanovených. Rozhodnutí je zbudováno na právním názoru, že pro vznik dobrovolného pokračování v pojištění je rozhodný okamžik, kdy končí pracovní poměr, nikoli však den, kdy končí pojistný poměr. —

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss:

Mezi stranami není sporu o tom, že Anna S. byla v době, o kterou jde v tomto případě, podrobena pensijnímu pojištění a že proto na ni dopadá ustanovení § 1 zákona z 1. července 1926 č. 117 Sb. Ustanovení toto praví, že pro zaměstnance podrobené pojištění podle právních předpisů o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců... zůstávají v platnosti ustanovení §§ 1—10, 13, 19—38 a 41 odst. 1 zákona z 30. března 1888 č. 33 ř. z. . . . a zákonů je pozměňujících a doplňujících i přes 30. červen 1926, jinak pak že se i na tyto osoby vztahují ustanovení zákona z 9. října 1924 č. 221 Sb. Podle toho zůstalo pro Annu S. pro obor nem. pojištění zachováno v platnosti ustanovení § 13 č. 2 zákona č. 33/1888 ř. z. ve znění čl. IX. zákona z 15. května 1919 č. 268

Sb. Tento předpis stanoví, že pokladniční členové podrobení pojištění, vystupující ze zaměstnání, na němž jejich členství se zakládá, a nepřestupující k zaměstnání, jímž by se stali členy jiné okr. pokladny nem., nebo některé jiné pokladny v § 11 jmenované, pokud se nadále zdržují v obvodě pokladny, jsou oprávněni udržeti sobě členství pokladny placením příspěvků ve stanovách zvlášť stanovených. Na sporu jest výklad tohoto ustanovení v otázce, kdy vzniká a jest uplatniti nárok na dobrovolné pojištění pokračováním v členství pojišťovny. Žal. úřad stojí na stanovisku, že nárok ten vzniká zánikem služebního poměru, založivšího povinné pojištění. Stížnost pak má zato, že tento názor je nesprávný a nemůže obstáti před smyslem ustanovení § 2, § 7 odst. 1—3 a § 250 zákona č. 221/1924 Sb., platících i pro osoby podrobené zákonu č. 117/1926 Sb. vzhledem k poslední větě § 1 tohoto zákona. Stížnost tu dovozuje, že podle § 2 zákona č. 221/1924 Sb. je podmínkou pojištění jednak poměr služební, jednak vykonávání prací a nemůže proto povinné pojištění vzniknouti již uzavřením pracovního poměru, nýbrž je k jeho vzniku třeba skutečného vykonávání prací. Důsledně pak stanoví § 7 v odst. 1, že povinné pojištění vzniká dnem, kdy pojištěnec počal vykonávati práce nebo služby povinně pojištěné, a v odst. 3 stanoví, že pojištění zaniká, přestal-li pojištěnec vykonávati práce nebo služby povinně pojištěné nebo nastal-li pojistný případ a současně ztráta pracovní způsobilosti. Z toho vyplývá, že pojistný poměr není co do svého trvání korelátem poměru služebního a že pracovní poměr může trvati dále, i když pojistný poměr zanikl. Jestliže tedy povinné pojištění, jež je nezbytným předpokladem pro možnost vzniku dobrovolného pojištění, může zaniknouti i za trvání zaměstnaneckého poměru, dlužno po názoru stížnosti vykládati ustanovení § 13 č. 2 zákona č. 33/1888 ř. z. tak, že se vznik nároku na dobrovolné pojištění pojí k zániku pojistného poměru, a nutno proto náležitosti dobrovolného pojištění splniti ve lhůtě, počínající zánikem nikoli pracovního, nýbrž pojistného poměru. Stížnosti nebylo možno přisvědčiti.

Pokud jde o ustanovení § 250 zákona č. 221/1924 Sb., upravuje tento předpis otázku dobrovolného pojištění osob vystoupivších ze zaměstnání povinně pojištěného, tedy touž otázku jako ustanovení § 13 č. 2 starého nem. zákona. Nepřichází proto ustanovení to pro dobrovolné pojištění osob, na něž dopadá ustanovení § 1 zákona č. 117/1926 Sb., vůbec v úvahu, když přece předpisem poslední věty tohoto paragrafu, že jinak se vztahují na osoby právě uvedené ustanovení zákona č. 221/1924 Sb., byla na tyto osoby vztahena jen ona ustanovení zákona č. 221/1924 Sb., která upravují jiné otázky než takové, které jsou normovány zachovanými předpisy starého nem. zákona. Sluší proto dobrovolné pojištění osob, na něž dopadá ustanovení § 1 zákona č. 117/1926 Sb., posuzovati jen podle ustanovení § 13 č. 2 starého nem. zákona. Jeho znění samo pak podává postačující podklad k ostatním úvahám stížnosti, opírajícím se o ustanovení §§ 2 a 7 zákona č. 221/1924 Sb. Neboť praví-li toto ustanovení, že pokladniční členové podrobení pojištění, vystupující ze zaměstnání, na němž jejich členství se zakládá, ... jsou oprávněni udržeti sobě členství pokladny placením příspěvků ve stanovách zvlášť stanovených, je jasno, že vznik nároku na pojištění

dobrovolné je tu výslovným předpisem zákona připjat k výstupu člena pokladny ze zaměstnání, na němž jeho členství v pokladně se zakládalo, že tedy nárok na dobrovolné pojištění vzniká zánikem služebního, pracovního poměru. Může proto jen zánik služebního, pracovního poměru přivoditi vznik nároku na dobrovolné pojištění, kdežto případně dříve nastalý zánik poměru pojistného je pro vznik nároku na dobrovolné pojištění zcela bez významu, jím vznik nároku na dobrovolné pojištění podle předpisu § 13 č. 2 starého nem. zákona přivoděn býti nemůže.

Vzhledem k tomuto právnímu stavu jdou úvahy stížnosti, dovozující v podstatě, že pojistný poměr nemusí se co do svého trvání krýti vždy s poměrem služebním, pracovním a může skončiti již před zánikem poměru služebního, zcela mimo. Z nich pro otázku vzniku nároku na dobrovolné pojištění podle § 13 č. 2 starého nem. zákona, jenž ji upravil v tom smyslu, že vznik nároku toho připjal ke skončení poměru služebního, neplyne zhola nic. Je proto přes úvahy ty přejíti bez dalšího zřetele k nim, aniž je třeba vůbec zkoumati, zda, po případě pokud se na osoby, na něž dopadá předpis § 1 zákona č. 117/1926 Sb., vztahují ona ustanovení §§ 2 a 7 zákona č. 221/1924 Sb., na jejichž základě se stížnost otázku zániku pojistného poměru pokusila řešiti. V souvislosti s tím stávají se ovšem bezpředmětnými všechny další vývody, v nichž stížnost, vycházejíc z názoru, že nárok na dobrovolné pojištění vzniká podle § 13 č. 2 nem. zákona již zánikem pojistného a nikoli teprve služebního poměru snaží se dovoditi, že u Anny S. nastal zánik pojistného poměru již před dokončením jejího poměru služebního. — — —

Č. 12.950.

Pojišťovací právo: * Předepsala-li pojišťovna pojistné na základě přihlášky zaměstnance zaměstnavatelem k povinnému sociálnímu pojištění a poskytla-li pak bez výhrady dávky zaměstnanci, dlužno v tom spatřovati závazný projev o uznání poměru zakládajícího pojistnou povinnost.

(Nález z 22. června 1937 č. 13.429/37.)

V ě c: Okr. nem. pojišťovna v Mnich. Hradišti (adv. Dr. Miroslav Krůta z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 27. března 1934 o sociálním pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Okr. nem. pojišťovna v Mnich. Hradišti vyslovila výměrem z 26. srpna 1931, že František G. nepodléhal při řezání dříví u Jana P. pojistné povinnosti podle zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb., že tudíž přihláška jeho z 30. května 1931, na jeden den práce učiněná, je právně neúčinná, pojistné bude plátcí vráceno a František G. je povinen vrátiti veškeré dávky, jež neprávem vybral. Stížnostem, které na tento výměr podali Jan P. jako zaměstnavatel a Fr. G., jako pojištěnec, okr. úřad v Mnichově Hradišti výměrem z 8. listopadu 1932 nevyhověl.